

Penge af navn og af gavn

Penge af gavn, ikke kun af navn, er hvad de gør, og fordringer på dem kan i opgangstider være lige så gode som pengene selv. Men i nedgangstider bliver forskellen mellem rigtige penge og fordringer på dem afgørende.

Det er pengene, som gør forskellen, arbejdet. De formerer sig hysterisk som kreditpenge i opgangstider, og de forsvinder med nødvendighed igen i nedgangstider.

Pengene er helt afgørende for forståelsen for de hysteriske bevægelser, som har karakteriseret pengeøkonomien fra tidernes morgen og frem til i dag, hvor gældsdeflationen er over os igen.

Men inden for moderne økonomisk videnskab er det fortsat tabu at tale om penge. I de monetaristiske og neoklassiske ligevægtsmodeller er pengene nemlig helt uden teoretisk betydning for realøkonomien: Det økonomiske system beskrives – inden for den fremherskende mainstream af højt betalte meningsdannere, dvs. markedsøkonomer – som et urværk, der automatisk og af indre nødvendighed vil finde sin ligevægt, realiseret som den bedste af alle verdener.

Selve det økonomiske system beskrives www.altandetlige.dk (ceteris paribus) ud fra en forestilling om det økonomiske menneskes rationalitet, hvor enhver værdi og økonomisk faktor figurerer i forhold til sin markedsværdi. Pengene er ideelt set et neutralt byttemiddel, mål for økonomisk værdi, der sat i priser (der kan sættes på alt) penge, står for og formidler realøkonomiens hændelser, den gnidningsløse allokering af økonomisk værdi.

Alt har i økonomisk forstand sin markedsværdi, også pengene selv, der af samme årsag henter sin ” i markedsøkonomisk forstand legitime værdi” internt i det økonomiske system via prismekanismen.

De kun teoretiske og ideelle forudsætninger for reduktionen af pengenes betydning til det at være et neutralt medie, ligger i den urealistiske og yderst verdensfjerne rolle, som pengene har fået i netop kun teoretisk og ideel forstand. Teorien selv, de mere eller mindre klassiske ligevægtsmodeller, bygget op over León Walras formel, $T \times P = M \times V^1$, svarer ikke til noget.

Teorien forudsætter gyldigheden af følgende antagelser, der altså figurerer implicit og eksplicit i de neoklassiske, neokeynesianske, monetaristiske mainstreammodellers teoribygning. Det hævdes, at:

- penge tilføres markedet ude fra af nationalbankerne,
- mængden af penge i markedet kan styres af/via nationalbankernes rentepolitik, lånepolitik og direkte markedsinterne operationer,
- pengene har en markedsværdi, der bestemmes internt på markedet, på den måde at de passivt får sin værdi, fordi de som alle andre former for udbud på markedet har en værdi, der bestemmes af udbud og efterspørgsel²,

¹ T = Omsætning af varer og ydelser, erstattes normalt af Y (Bruttonetproduktet). P = Pris. M = Pengemængde. V = Omsætningshastighed.

² Walras egen position i forhold til pengenes rolle funktion er normalt fortrængt fra de mere moderne udlægninger af kvantitetsligningen, navnet på nævnte formel. Som Schumpeter gjorde opmærksom på, så indtog Walras en svært tilgængelig position, da han hævdede, at forudsætningen for, at pengemængdens omvendte proportionelle volumen i

- inflation og deflation følger af pengemængden som årsag, således at for mange penge fører til prisfald på penge (prisstigninger på varer og ydelser) og for få penge fører til prisstigninger på penge (prisfald på varer og ydelser).

- prisstigninger på varer og ydelser forårsages af, at der er for mange penge på markedet, og prisfald på varer og ydelser forklares med, at der er tilført for få penge til markedet, hvorfor nationalbankernes eneste opgave er at sikre den nødvendige mængde af penge til markedet og forhindre, at der kommer for mange penge på markedet.

Det antages altså i disse modeller, at nationalbankerne via statsmagten og lovgivningen har ret/magt/evne til at bestemme pengenes værdi, mangfoldighed (chartalism³).

Prisudviklingen og den finansielle sektor har udviklet sig meget siden indstiftelsen af det moderne samfund, hvor pengeøkonomien begyndte at få sin egen funktion. Men markedsøkonomerne har valgt at holde kikkerten for det blinde øje i forhold til pengenes funktion.

De vil ikke se pengenes funktion, det at pengene ikke er neutrale. Mainstreamøkonomerne vil ikke se, hvordan pengene (kreditpengene, bankpengene) skabes internt i markedet af den finansielle sektor, som det der korrekt er blevet beskrevet som "endogene penge".

Forestillingen om det ideelle marked forhindrer markedsøkonomerne i at komme frem til en mere funktionel og i videnskabelig forstand sand forståelse for temaet for sin forskning⁴. Det præger især de mere kommercielle og markedsideologiske medier og politikeres forståelse for markedet, der helt ukritisk overtager mainstreamøkonomernes pseudovidenskab. Den kritiske masse inden for fagøkonomien, medieverdenen og det politiske system er også overraskende svagt⁵ repræsenteret.

Markedsøkonomerne er enige med hinanden og hele den herskende orden inden for medieverdenen og det politiske system, samt, selvfølgelig, især den finansielle sektor, men især med alle dem, der særskilt har haft økonomisk fordel af de gigantiske prisstigninger, som vi har set over de sidste 40 år på både realkapital og finansiell kapital. Hvad er det, at denne enighed centrerer sig om!

Jo, **de heldige** er enige om, at de sidste mange års prisstigninger på realkapital og finansiell kapital er udtryk for, at **alle** er blevet rigere, og om, at fald i priserne på **deres værdier** vil betyde, at **alle** igen bliver fattigere.

forhold til priserne forudsatte udelukkelsen af muligheden for at give pengene en grænsenyttéværdi. Markedets endogent skabte penge var en simpel uting for ham, som han erkendte eksistensen af, men som han mente skulle bekæmpes.

³ Den meget mere komplicerede diskussion om etableringen af betalingsmidlet penge, spørgsmål og ejendomsret, lovgivning, statens og andre myndigheders funktion og legitimitet udelades fra opmærksomheden. Hele diskussionen om magtrelationen mellem den finansielle sektor, det politiske system og de mere realøkonomiske produktionsfaktorer udelades helt til fordel for ophøjelsen af den abstrakte markedsværdi, som udspringer sig i det moderne samfund, hvor især den finansielle sektor sætter dagsordenen.

⁴ I Luhmannsk forstand er der tale om en ideologisk eller moralsk iagttagelsesform, altså en ikke lærevillig, men kontrafaktisk belærende iagttagelsesform.

⁵ Postkeynesianere er åbne for fænomenet endogene penge, og Hyman Minsky forklarer det kapitalistiske systems iboende mangel på stabilitet bl.a. med udgangspunkt i den rolle som kreditpengene, endogent skabte penge, bankpenge har i systemet. Men den traditionelle venstrefløjts kritik af det kapitalistiske system har ingen forståelse for pengeskabelsen. De forsøger lige som Karl Marx at beskrive realøkonomien gennem mediet penge, der fokuserede på pengene, som noget der højst kunne sløre blikket for realiteten, også selv om den marxistiske distinktion mellem netop bytteværdi og nyttéværdi i den grad burde havde været en øjenåbner for det faktum, at markedsværdien ikke er identisk med forbrugerens erfaring af værdi.

Problemet er, at det ikke er helt rigtigt, hverken det første eller det sidste. Det var nemlig primært dem, der havde andel i de aktiver, som priserne steg på i opgangen, som blev rigere, og det er også primært dem, der bliver fattigere igen, når priserne falder på deres aktiver. Argumentet, for at det er en generel samfundspligt at holde de skabte værdier oppe, falder dog sammen i og med konstateringen af, at de sidste mange års prisstigninger på kapital og finansiell kapital aldrig har været til andres fordel, end dem der ejede dem!

Der er tale om en velmotiveret, dvs. yderst økonomisk rationel og let gennemskuelig konstruktion, skabt med det formål at dække over den måde, som købekraften, pengene, skabes på uden om smålige hensyn til hvad der er produktivt og/eller lige frem skadeligt.

Det kan godt være, at der er forskel på penge, penge af navn og gavn. Men af gavn, der er de penge, som skabes på markedet, og som kaldes kredit, gæld, fordringer på penge, fuldt ud lige så afgørende for dannelsen af de relative priser såvel som de absolutte priser, som nationalbankpenge, base Money, virkelige penge er!

Banker, kreditforeninger (ejes af bankerne), skyggebanker, almindelige jurister og borgere kan frit skabe lånebeviser, udstede vekslere, danne juridiske fordringer på sig selv og andre imellem, som kan bruges som betalingsmiddel. En fordring på en bank er lige så valid som betalingsmiddel som kongens mønt. En fordring på en krone, bogført internt i bankernes elektroniske skontrationssystem, clearingssystem, er for den almindelige borger lige så valid som betalingsmiddel, som en krone i hånden.

Kreditpenge bruges som betalingsmiddel, når de finansierer køb af fx huse og jord. Så længe, at der er prisstigninger på sådanne aktiver, så stiger grundlaget for at belåne dem. Så længe, at der er stigende grundlag for belåning, så er der grundlag for udstedelse af kreditpenge, fordringer på penge, der i opgangstider fungerer lige så godt som betalingsmiddel, som de penge, disse fordringer er fordringer på.

Det er helt umuligt at se bort fra, hvis man vil forstå hvordan købekraften opstår og fordeles i det nuværende økonomiske system. Pengene er på ingen måde neutrale. Og de er alt andet, end det, som mainstreamøkonomerne vil anerkende som penge. Kreditpengene, bankpengene, dvs. de endogent skabte penge er altafgørende for skabelsen og fordelingen af købekraft. Og det har ikke noget med produktion og indtjening at gøre. Det har mere med inflation i priserne på kapital at gøre.

Kreditpenge fungerer som betalingsmiddel og de bruges i betalingen på en måde, som er afgørende for prisdannelsen, især på de aktiver, der danner grundlaget for udstedelse af kreditpenge, altså først og fremmest realkapital og finansiell kapital.

Pengene skabes som kreditpenge på markedet. Prisdannelsen sker ikke uafhængig af markedets kreditpenge. Det er i korthed forklaringen på, at pengene, markedets kreditpenge ikke er neutrale i forhold til prisdannelsen på markedet.

Der er forskel på penge.

Det forhold, at kreditpenge ikke er nationalbankpenge, men fx kun fordringer på nationalbankpenge kan imidlertid ikke på forpligtende videnskabelig måde bruges som undskyldning for at se bort fra

det faktum, at finanssektoren og andre aktører på det fri marked skaber kreditpenge, og at disse er medvirkende faktor i prisdannelsen, fordi de virker som betalingsmiddel fuldt ud lige så meget, som mere "rigtige penge". De forstyrrer den ligevægt, som mainstreamøkonomerne forsøger at fremmane for sit indre øje, når de holder kikkerten op for det blinde øje og taler om deres konstruktion af realøkonomien, rensset for pengenes betydning.

Det er også forkert, at beskrive de gigantiske prisstigninger, som vi har set i fx landbrugets aktiver over de sidste 40 år, "som om" de dækker over øget rigdom. Prisstigningerne er her lettere at forklare som inflation, for driftsøkonomien i landbruget er slet ikke fulgt med.

Driftsøkonomien er blevet dårligere i perioden og prisfaldene på erhvervets aktiver, som vi har set de sidste 6 år, er kun det naturlige resultat af et frit marked, som slet ikke svarer til den beskrivelse, som mainstreamøkonomerne lever af at sælge i den herskende orden. Det kan ikke være en samfundspligt at holde disse kunstige værdier oppe, for de skulle aldrig have haft lov til at komme der op, hvor de var.

Når vi ser prisfald på landbrugets aktiver nu, så er det fordi hele den finansielle sektor og erhvervet selv lod sig selv og andre narre af fortællingen om, at markedet altid har ret og at penge er et neutralt byttemiddel, når det opstår lige ud af det blå som markedets egne kreditpenge, udstedt som lån i de fiktive værdier, som de bærer kunstigt oppe.

Markedsværdien blev skabt som resultat af kreditpenge, bl.a. fordi de var medvirkende årsag til prisdannelsen på landbrugets kapitalværdier. Pengene blev her som alle andre steder i markedet udstedt af markedet på markedet som efterspørgsel på det udbud, der steg i pris som følge af pengene selv, kreditpengene, der fungerede som efterspørgsel, prisdannende efterspørgsel.

Derfor kan man slet ikke sige, at pengene er neutrale i forhold til markedsværdiernes optur og heller ikke i deres nedtur igen. For der behøver ikke at være realøkonomisk dækning for markedsværdien, når markedets egne penge er på spil. Markedets værdi er en anden end markedsværdien. Markedsværdien svarer ikke til noget, netop fordi prismekanismen virker som et autarkt fænomen i forhold til realøkonomien, takket være markedets endogent skabte penge.

Pengene skabes på markedet, påvirker markedsværdien, pumper den kunstigt op i opgangstider, hvor fx bønder, politikere og markedsøkonomer render rundt og påstår, at alle bliver rigere, når bare priserne stiger på deres belånte aktiver.

Men det er ikke alle, der har haft fordel af prisstigningerne på belånte aktiver. Lønnen er faldet drastisk i fx Europa og USA over de sidste årtier, især for ufaglærte og uuddannede.

Ressourcerne er blevet færre, miljøet er ødelagt, klimaet smadret og ikke mindst, så kan samfundet ikke længere forsørge den finansielle sektors fordringer på produktet. Alle disse værdier, fundamentale livsbetingelser, er blevet undermineret, forbrugt, omsat, som følge af de forgældedes bestræbelser på at servicere sine kreditorer, betale afdrag og renter på sin gæld.

De virtuelle penge har afsløret sig som urealistiske fordringer i realøkonomien, og den økonomi, som gældspengene har skabt, har undermineret mange af livets betingelser.

Landbrugsbedrifterne og husholdningerne har ikke driftsøkonomi nok til at servicere de virtuelle fordringer på produktet, dvs. sin gæld, der er andres aktiver, penge. Og det landskab, som landbruget forvalter her til lands, ca. 62 % af det danske areal, er forarmet, fattigt, uproduktivt som aldrig før.

Gældsbeviserne, fordringerne på penge, det virtuelle aspekt af disse penge, har afsløret sig med "gældsdeflationen". Gældsbeviserne, pengene, fordringerne på en fremtid, der forsvinder i takt med skyldnernes forsøg på at honorere sine kreditorer, falder i takt med, at den fremtid forsvinder, som pengene, kreditpengene, er fordringer på.

Forsøgene på at redde den finansielle sektor, VI bankpakker her til lands, en europæisk finanspagt, nationalbankernes opkøb af lånebeviser i USA, gratis udlån af kongens mønt til sektoren her til lands, ekspropriering af forbrugernes og det offentliges aktiver og salg til foræringspriser til kreditstifterne, en diskonto der stort set er nul i hele den vestlige verden, osv., det vidner alt sammen om, hvor meget det omgivende samfund vil ofre sig for at redde det fri markeds inflationsværdier! Lige meget hjælper det realøkonomien. Gældsdeflationen har meldt sig.

Japan har haft gældsdeflation i 25 år. USA har kun beskeden økonomisk vækst, på trods af nationalbankens opkøb af den finansielle sektors giftige aktiver og den amerikanske stats udpumpninger af gigantbeløb i verdensøkonomien, en finansiell ubalance på akkumulerede 20 billioner US\$. EU's gældskrise truer med at splitte den monetaristiske udgave af en monetær Eurounion ad. De sydeuropæiske lande kan ikke leve op til sine gældsforpligtelser, og Tyskland kæmper indædt for at bevare sine kreditpenges pålydende værdi. Vinderne har alt at tabe, men taberne har ikke mere.

Det store spøgelse hedder altså "gælds-deflation". Det er imidlertid det nødvendige resultat af den form for "gælds-inflation", som den herskende orden har forvekslet med realøkonomisk vækst i snart 40 år under højtidelige mainstreamparoler om at bekæmpe inflationen. Dvs. virkelighedens økonomi er af egen indre drift endt op i den ekstreme uligevægt, som mainstreammodellerne ikke vil, kan eller tør se som resultat af deres højt besungne indre markeds indre nødvendighed.

Den herskende orden har tilsyneladende held med at overbevise samfundet om, at det er nødvendigt at redde alle dem, som har levet på markedets kreditfinansierede bobleværdier, markedets uligevægt.

Men den samme orden kan ikke blive forarget over, at østarbejdere går for ned til 40 kr. i timen i dansk landbrug, som på trods af subsidier, ekstremt lave renter og nu nærmest gratis arbejdskraft er ude af stand til at klare sig.

Den herskende orden kan ikke finde ud af at indrømme, at hele den finansielle sektor, i ophøjet fællesskab med medier og politikere, har haft ufatteligt let ved at berige sig på bekostning af alt og alle dem, der må tjene pengene, helt modsat udstederne af pengene, kreditpengene, der kan nøjes med at lave pengene!

De fundamentalt mest dovne individer i denne verden er dem, som laver pengene og lader alle andre arbejde for deres penge. I gamle dage hed det bankier, jøden, [Rothschildfamilien](#). I dag er det den anonyme finansielle sektor, bankerne, som er kommet på finansloven og på centralbankernes overførsel, fordi de er "systemisk vigtige", dvs. for store til at lade gå ned.

Der er ikke fri debat om pengene. Beskrivelsen af pengenes funktion er tabu. Det kan ikke betale sig for de heldige at tale højt om pengenes væsen.

Det som Doven Roberterne på DR (Danmarks Radio = Dovne Robert, som på grund af den mentale dovenskab på kanalen helt urimeligt er blevet forvekslet med Robert Nielsen)) påstår, er så, at markedets inflationsværdier må bevares til fordel for *alle*, uanset hvor uproduktive inflationsværdierne er i hænderne på de *få*, som de tilhører.

DR taler på de fås´ vegne, når man vil have alle til at identificere sig med deres værdier, fordi det er vejen frem i forsøget på, at få hele samfundet til at arbejde på at bevare de fås´ kunstigt oppustede værdier. Homo economicus fornægter sig ikke.

Den professionelle italesættelse – med DR (Danmarks Radio) i spidsen og DR (Dovne Robert, kanalens arketype af et hadeobjekt, dansker, overflødig forbruger, lønmodtager uden arbejdsmarked, potentiel selvstændigt tænkende mediebruger) som offeret for processen – af rollerne som snyltere på og skabere af samfundets værdier, er let at gennemskue.

Homo Economicus på DR 1 – 3, men især på DR2, fornægter sig ikke, uanset hvor lidt mentaliteten her har med race, nationalisme eller zionisme at gøre. Der er mange pudsigheder, statistisk påfaldende usandsynligheder at falde tilfældigt over, fx det, at 2 ud af 5 studieværter på DR2's Deadline er jøder. Uanset – hvordan kategorien ”jøde” defineres, dvs. uanset om der ligger racistiske intentioner bag brugen af betegnelsen, eller om den bare bruges i betydning af social og personlig identitet, alene båret af den sociale og psykiske selvbeskrivelse selv, altså helt uden ontologiske eller metafysiske fordomme omkring biologiske eller racemæssige egenskaber – så er det statistisk meget lidt sandsynligt, at 2 ud af 5 studieværter på DR2 Deadline skulle være jøder. I DR's DK er der 6000 jøder. Martin Krasnik og Adam Holm er to af dem. Der er ca. 5,5 millioner danskere ifølge Danmarks statistik. Dvs. jøderne udgør mindre end en promille af befolkningen, men sidder på flere hundrede promiller af DR2-Deadlines poster som studieværter.

Det får en til at spørge, om det først og fremmest er det at være jøde, der kvalificerer til jobbet i DR2 som den der stiller spørgsmålet. I bekræftende fald afhænger svaret af, om man er jøde, eller ej, om det er Krasnik, der spørger, eller Rasmussen!

Hver femte københavn er alkoholiker, 500 000 danskere er på lykkepiller og der er ikke et eneste virkeligt selvstændigt og kritisk medie tilbage i DK. Når man spørger danskerne, om de er de lykkeligste danskere i hele verden, så følger svaret af sig selv. For der er ikke andre.

Mvh. Steen Ole Rasmussen, Odense d.5/1 2015.